

Справа «Саф'яннікова проти України»
(“Safyannikova v. Ukraine”)

У рішенні, ухваленому 26 липня 2007 року у справі *«Саф'яннікова проти України»*, Суд постановив, що

- було порушено ч. 1 ст. 6 Конвенції.

З огляду на обставини справи Суд визнав, що сам факт визнання порушення є достатньою компенсацією моральної шкоди. Суд призначив сплатити заявниці 81 євро на відшкодування судових витрат.

Обставини справи

Заявниця Людмила Іванівна Саф'яннікова є громадянкою України, народилася 1961 року, мешкає у м. Конотопі.

У жовтні 1998 року місцевий суд порушив за заявою п. П.Г. кримінальну справу щодо заявниці за звинуваченням її у заподіянні легких тілесних ушкоджень п. П.Г.

У лютому 1999 року заявниця звернулася до суду із аналогічною заявою, звинувачуючи п. П.Г. та п. П.В. у заподіянні їй тілесних ушкоджень.

У листопаді 2000 року суд ухвалив виправдальний вирок стосовно заявниці, а також щодо п. П.Г. та п. П.В.

У грудні 2000 року обласний суд, розглянувши касаційну скаргу п. П.Г., скасував рішення суду першої інстанції в частині виправдання заявниці і повернув справу на новий розгляд. Обласний суд у своєму рішенні відзначив, що суд першої інстанції не врахував належним чином усі обставини справи.

У березні 2001 року місцевий суд визнав заявницю винною та призначив їй покарання у вигляді 6 місяців позбавлення волі та штрафу у розмірі 200 гривень.

У квітні 2001 року обласний суд скасував рішення суду першої інстанції і повернув справу на новий розгляд.

У червні 2001 року місцевий суд повторно ухвалив у справі рішення про визнання заявниці винною, обравши те саме покарання, що і попереднього разу.

У жовтні 2001 року апеляційний суд підтримав це рішення.

У лютому 2002 року Верховний Суд України (далі – ВСУ) скасував усі попередні рішення у справі через допущення судом першої інстанції істотних процесуальних порушень під час розгляду та вирішення цієї справи. Справу було знову повернуто на новий розгляд.

У листопаді 2002 року суд першої інстанції визнав заявницю винною, обравши їй покарання у вигляді 180 годин громадських робіт (з відкладенням виконання вироку у цій частині на підставі Закону «Про амністію»). Суд також зобов'язав заявницю сплатити потерпілій 977 гривень на відшкодування матеріальної та моральної шкоди.

У лютому 2003 року це рішення було підтримане апеляційним судом. А у липні 2003 року рішення місцевого суду підтримав ВСУ.

Зміст рішення Суду

Заявниця стверджувала, що тривалість судового провадження справи не відповідала вимозі розумності, закріпленій у ч.1 ст. 6 Конвенції.

Суд зауважив, що період часу судового провадження, який належало оцінити щодо його розумності, розпочався 15 жовтня 1998 року і завершився 15 липня 2003 року. Отож, цей період становив 4 роки і 9 місяців.

Суд нагадав, що розумність строку судового провадження справи має оцінюватися у світлі обставин цієї справи та з огляду на такі критерії: складність справи, поведінка заявника та поведінка компетентних органів.

Суд зауважив, що ця справа не була складною ані фактично, ані юридично. Суд аж ніяк не міг погодитися із аргументами Уряду про те, що, власне, з вини заявниці відбулося затягування справи, а саме через її безупинні оскарження судових рішень. Суд відповів, що немає жодних підстав докоряти заявниці за те, що вона оскаржувала несприятливі для себе рішення. Особливо зважаючи на той факт, що три з чотирьох поданих скарг були зрештою задоволені. Оцінюючи поведінку компетентних органів у справі, Суд відзначив, що тривалість провадження справи істотно зростала із кожним наступним новим розглядом справи після скасування попереднього рішення вищим судом.

Отож, зважаючи на матеріали справи та на своє прецедентне право, Суд дійшов висновку про те, що тривалість судового розгляду справи заявниці була надмірною з огляду на вимоги ч.1 ст. 6 Конвенції. Тому мало місце порушення цієї статті.